

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razun nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1. uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—

Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdanje)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Novejše vesti.

Petrograd 30. m. m. Na večeršnjem svečanostnem obedu je izrekel car Nikolaj nastopno zdravico: Zahvaljujem se Vašemu Veličanstvu za obisk in dvigam čašo na Vaše zdravje. Istotako pijem na zdravje Njenega Veličanstva kraljice ter Njegove kraljeve visokosti princea Ferdinanda, ter na provspah Romunske. Kralj Karol Romunski je odgovoril zahvaljuje se za milostne besede carjeve, kakor tudi za topli in pristrčni vsprejem, ki mu ga je priredil car. Za vedno mu ostane v sreči spomin na bivanje v Rusiji, istotako kakor oni srečni čas, ko se je njegova vojska bojevala na strani ruske carske vojske. Z željo, da bi njega obisk utrdil najboljše odnose in da bi pripomogel v to, da se še trdneje sklenejo prijateljske vezi z mogočno državo carjevo, je dvignil kralj svojo čašo na zdravje carja, carice in carice-matere.

Rim 30. m. m. Letnika 1874 (lovei) in 1872 (karabinerji) so odpuščeni domov. Sedaj so zopet na dopustu vsi letniki, ki so bili poklicani pod orožje povodom zadnjih izgrediv.

Milan 30. m. m. V pravdi na vojaškem sodišču proti poslancem Turatiju, de Andreisu in Morgariju je predlagal zastopnik obtožbe za Turatija in de Andreisa po 15 let ječe in za Morgarija 5 let zapora. Razsodba se proglasi jutri.

Dunaj 31. m. m. Cesar Fran Josip je poslal grafu Herbertu Bismareku iz Isla brzojavko, v kateri izreka istemu svoje sožalje.

Friedrichsruhe 31. m. m. Po noči je prišlo nad 800 sožalnih brzojavk. Brzojavili so tudi Goluhovski, Crispi in drugi državniki.

PODLISTEK.

Čuvaj se senjske roke!

Zgodovinska povest.

Spisal A. Senoa. Poslovenil P. S. Cvetkov.

»Bodite mirni, bratje«, je odvrnil Juriša Orlovič, »bržkone me poznate, da sem vašinec. Vaša duša moja glava. Bodite mirni, vam pravim. Tudi jaz sem slišal tu in tam črnih glasov, ali duše mi, ne znam, kaj je resnica, kaj laž. No, glejte, ni še pol ure od tega, ko je prijadral z Reke škof Anton in je precej pozval k sebi našega kapitana, da mu objavi dobrih novic.«

Dokler je vojvoda Juriša Orlovič tako miril svoje junake, razpel se je v starem škofovem dvoru vrlo živahen razgovor. V mali sobici je sedel za pisalno mizo cerkveni dostojanstvenik, odet v modro škofovsko obleko. Bilo mu je kakih 40 let. Oglata svilen kapa je pokrivala fino, visoko čelo; gladko lice zožalo se je proti bradi, jaki nos izrastel je prav izpod čela, pod katerim sta plamtela dva živa oglja — dvoje črnih očíj. Iz tega gladkega, toda ostrega lica, obrobljenega z dolgo sivo brado, mogel si spoznati dvoje — razum in strast, a ta cerkveni dostojanstvenik je bil »izbrani senjski škof« Anton de Dominis, Ribničan, sin hrvatske zemlje, a italijanske matere. Igral se je zlatim križcem na prsih ter gledal nepremično v vojaka, ki mu je sedel nasproti. Ta človek je bil jak, poln, žilav. Pod nizkim čelom mu je bil širok nos, okroglo lice,

Hamburg 31. m. m. Mesto kar mrgoli oseb, ki so došle, namenjene v Friedrichsruh.

Bergen 31. m. m. Nemškega cesarja je hudo užalila vest o smrti Bismarekovi. Cesar se takoj povrne v Nemčijo.

Berolin 31. m. m. Pogreba Bismarekovega se najbrže udeležijo vsi vladarji in knezi nemški, zastopniki vnanjih držav, deputacije parlamenta in mnogo poslancev.

Berolin 31. m. m. Vest o smrti Bismarekovi je pretresla vso Nemčijo. Malone vsi listi so izšli črno opremljeni. Z mnogih javnih poslopij vejejo črne zastave. Le list »Vorwaerts« niti ne omenja Bismarekove smrti.

London 30. m. m. Reuterjeva pisarna javlja, da v Santjago de Cuba je zavladal velik strah radi negotove bodočnosti. Boje se, da Amerikani izročijo mesto Kubancem. Trgovinska naročila, ki so se bila dala prve dni ameriške okupacije, se preklicujejo zopet.

Washington 31. m. m. Predsednik Mac Kinley je preprečil objavljenje odgovora Španci, ker ne bi odgovarjalo dobrim diplomatskim odnosom, ako bi tak spis prišel v javnost poprej, nego ga je dobila dotična država, kateri je bil namenjen.

Po slavlju v Pragi.

IX.

Obrekovaleem.

Ničesar se ni zgodilo in ničesar govorilo na slavnostih v Pragi, kar bi se moglo obsojati z avstrijskega stališča. Njim torej, ki so hoteli na vsaki

okrašeno s tankimi brki in španjolsko brado. Dolgi, a redki lasje, razčesani na dvoje, padali so mu na bel, vezen ovratnik. Oblečen je bil v zobun (oprsnik, jopič) iz črne kožuhovine, rumenih rokavov, na nogah je imel visoke rumene čevlje, a na levi strani ob boku se je spuščal dolg meč. Na levi strani prs je imel vojak tri križce, pretkane srebrno žico. Dokler je škof sedel mirno, gibal se je kapitan živo na svoji stolici, jezé se morda nad škofovim mirom.

»Reverendissime«, je rekel in stisnil male oči, »oprostite mi, a moralo je biti. Vem, da Vam je bilo težko ostaviti Reko, in da ste se tudi tam bavili z važnim poslom, a upam, da se Vam bode tudi v Senju nudila prilika, služiti dobro cesarja in nadvojvodo. Govorim Vam iskreno, kakor vojak, sluga cesarjev, a govorim Vam, kar sem mnogokrat slišal o Vaši modrosti; pa vem tudi to, da bi rad povrnil mir temu mestu. Ravno za to sem Vas klical. Jaz ne morem več brzdati svojih ljudij. Ti so Vam popolnoma podivjali. Iz Gradea mi pišejo, naj držim Uskoke na uzdi, da se tako beneškemu svetovalstvu vzame prilika pritožbam. Ali kako naj? Senjski Uskoki imajo dobiti letnih 10.000 zlatov. Ali jih ne dobivajo. Hodijo nam samo prazni listi, a tu sedi med zidanimi 800 gladnih in žejnih ljudij z ženami in otroci, 800 vojakov nevajenih plugu sedi na kamenu brez groša. Beneške ladije branijo vsaki privoz kruha in vina, Benečani obešajo brez obzira vsakega Senjana, in zopet se prosi, naj se ti ljudje bojujejo zoper Turka. A zdaj je nekdo — ne znam kdo — razsejal glas, da se razpusti vsa uskoška vojska

način kazati te slavnosti v krivi luči, ni dovolj, razpolago drugo sredstvo, nego je ono, ki je sploh v rabi klevetnikom: pačenje dejstev in zavijanje besed.

Tako so delali z govorom Komarova. A ker je Komarov došel v Prago kakor novinar, ker je na shodu novinarjev izustil oni sloviti govor o nemškem valovju, katero treba zavrniti, so se obrekovaleci še posebno bavili z shodom novinarjev.

Na jedni strani so vedeli, da je prvi shod slovanskih novinarjev dogodek zgodovinske važnosti za razvoj in bodočo usodo slovanstva v Avstriji. Saj je ravno novinstvo poklicano v prvi vrsti, da pojasnjevanjem, vspodbujanjem in svarenjem uglaadi pot takemu razmerju med posamičnimi plemeni slovanskimi, da bode možna ukupana, koncentrovana borba za ukupne koristi — proti ukupnemu sovražniku. Oni vedo dobro, kaj bode pomenjala taka ukupna borba in kakova naloga je prisojena slovanskim novinarjem v tej borbi.

Na drugi strani jim je popolnoma primanjkovalo — kakor rečeno — kakoršnegasibodi dogodka, katerega bi mogli izkoriščati za svoje namene. Vrgli so se torej na slovanske novinarje; proti shodu novinarjev so naperili klevetniki najteže baterije svoje. General Komarov v sredi in četa družih slovanskih novinarjev okolo njega, vsi pripravljani, da vržejo Avstro-Ogersko v žrelo panslavizma: taka je bila nekako slika, kakor so jo sestavili obrekovaleci.

Slovanskim novinarjem ne bi trebalo, da se branijo proti takim podlim napadom. Suverenim ponosom lahko gledajo na sovražnika, ki se je ponižal toliko, da se valja po blatu laži, klevete

in da se izžene iz Senja. Ne verujem tega, mislim, da vlada ni slepa, da bi sama odbila od sebe toli junaško desnico, kjer si Benečija osvaja izključljivo gospodstvo na jadranskem morju, kjer preži na Furlanijo in na avstrijsko Istro. Pa ko je vse to takó, je-li čudo, vprašam, da trgajo ti ljudje uzde, da kedaj prodirajo po noči na barkah ter ugrabljajo tu ali tam kako glavo beneške živine, ali da kradejo po kojoj ladijeo dalmatinskega vina. Tudi v meni se pretaka italijanska kri, ali vojak sem in pravičen; tudi vem, da je pod to trdo škorjo zdravo jedro, da so ti ljudje zdravega in poštenega srea — pa da ne bi bilo njih, da ne bi trepetala pod senjsko roko Osmanlija, ne bi se po tej obali vila cesarska zastava; ali se ne bi, Bog me! niti beneška bandera razvijala nad dalmatinskimi mesti. In v resnici, žal mi je, ker je ves svet vzdignil gonjo na moje Uskoke. Ko sem bil opazil, da so v skrajni bedi, da ne morejo ne živeti ne umreti, sem Vam pisal, prečastni gospod škof. Saj Vi slednjč tu škofujete, in če ste se rodili na beneškem zemljišču, pretaka se zopet po Vaših žilah hrvatska kri — kakor tudi v tem narodu. Vi ste se dogovarjali, kakor sem slišal, o tem z graškimi in prazškimi ministri, pa ste gotovo tudi pravo ubrali. Zato sem Vam pisal, zato Vas prosim in zaklinjam: ukrenite kaj, da se umiri ta siromašni narod in da se mu zboljša življenje. Jaz sem ministrom stokrat pisal, ali vsakokrat so mi odgovorili: Vmirite svojo četo, za sedaj nimamo noveev. Res lepi nauki: »Miruj, verni narod, pa grizi kamen!«

(Dalje pride.)

in denuncijantstva. Slovanski novinarji lahko jasnim čelom stopajo v svet s poročilom o svojem prvem shodu v Pragi.

Sešli so se, da se dogovore — ne da bi pozabili svoje dolžnosti do države — o vršenju dolžnosti do samega sebe, do krvi svoje; čas je bil za to, skrajni čas. Predolgo že je vspeval sovražnik slovanstva sijajno ob — naši nespa- metnosti.

Ne treba torej, da se branimo na dolgo pred očitanjem izdajstva in panslavizma. V prvo so mi- noli tisti časi, ko so nas bolela taka očitanja, v drugo pa ne napravljajo nekega efekta več v razsodnem svetu.

Ne v obrambo — ker obrambe ne potrebu- jemo v tem pogledu — ampak da pokažemo vso podlost nasprotnikov in njih drznost v zavijanju dejstev, bodi zabeleženo tu, da je bil prvi čin, ki so ga izvršili novinarji na svojem shodu, ta, da so brzojavno pozdravili prvega svetovaleca kroneindva njegovih tovarišev, **V posebni brzojavki do Njegovega Veličanstva, cesarja Frana Josipa pa so povdarjali svojo nepremično udanost in zvestobo. In Njegovo Veličanstvo je blagoizvolilo brzojavnim potom izreči svojo zahvalo na tej izjavi podaniške zvestobe.**

Ta zahvala cesarjeva nam priča, da na Najvišem mestu pravičnejše sodijo o nas in da ob pravičnosti pred prestolom se razbijajo klevete brezvestnih obrekovalecev. Brzojavka cesarjeva je novinarjem v bogato zadoščenje za vsa obreko- vanja, prihajajoča od ljudi na severu in na jugu države, ki se ob svojih sestankih pač spominjajo cesarja in kralja, pa ne avstrijskega!

Z nami pa morajo občutiti to zadoščenje vsi slovanski narodi avstrijski, ko vidijo, kako so po odlikovanju slovanskih novinarjev pripoznana legi- timnimi vsa narodna stremljenja naša.

(Zvršetek).

Politični pregled.

† **Bismarek.** Ni ga več. Zginil je s sve- tovnega pozorišča. Iz Friedrichsrub, posestva Bis- marekovega v vojvodini Lauenburg ne daleč od Hamburga, došla je v noči med soboto in nedeljo vest, da je v soboto zvečer ob 10. uri 45 minut tam umrl mož, ki je bil najmarkantniša prikazen med državniki tega stoletja. Bismareka ni več; slednjič je pal pod smrtno koso tudi on, ki je vsikdar stal — tudi v svoji visoki starosti — kakor da ne misli pasti nikdar.

Bismarek je bil velikan, orjak, nenavaden človek; a ravno zato ga ne smemo meriti istim merilom, kakor druge ljudi. Ako bi smeli govoriti le o ranjem človeku Bismareku, ali le o Nemu Bismareku, rekli bi: umrl je, sočutstvujmo ž njim, sodi pa naj Bog. De mortuis nil nisi bene.

Toda, ne le mi, ampak tako se menda godi danes vsemu svetu, — v prvi vrsti soplemenikom pokojnikovim — da vidijo tudi na mrtvaškem odru le Bismareka velikana, diplomata in ustvari- telja velike Nemčije! V sodbi o Bismareku- politiku in diplomatu pa ne smeta govoriti sočutje in spoštovanje pred veličastjo smrti, ampak res- nice! Ona velika zbirka, kateri pravimo zgodov- vina, neče imeti laskajočih slik v živih barvah, ona hoče imeti fotografij, resnice.

Izrek zgodovine pa se bode glasil, da je mi- nole sobote preminol mož, ki ostane zgodovinska prikazen v eminentnem zmislu te besede, mož, ki je bil velikan po svojem umu, orjak po svoji volji, nedosežen v spretnosti za izkoriščevanje hipnih situacij, ali tudi fenomen cinizma, brezobzirnosti in — če je trebalo — tudi krutosti. Bismarek je bil mož, ki je videl vsikdar le svoj konečni cilj, kar je bilo vmes, ali kar mu je bilo na potu, to se je moralo umakniti ali pa je bilo pogaženo v prah. Redke so prikazni v zgodovini državnikov, v ka- terih bi bilo tako tesno spojeno toliko krepke volje in jasnosti glede postavljenih si ciljev, lastnosti torej, ki vzbujati občudovanje, s tolikim cinizmom, ki je vzbujal nevoljo in stud.

Bismarek je bil velik sin svojega naroda. Ako danes ves narod nemški solzi ob grobu tega nem- škega hrasta, mi umejemo to žalost in jo spoštu- jemo; umejemo pa tudi one in soglašamo ž njimi, ki se spominjajo danes trpkostjo in pelinom v duši, da je mož, katerega pokladajo ravnokar k večnemu

počitku, vznemirjal Evropo dobra štiri desetletja, ki je izbrisal besedo »morala« iz slovarja politike in diplomacije, ki je uveljavil načelo, da v politiki gre moč pred pravico, ki je v zmislu tega načela izzival vojne na najfrivolnejši način, ako se je na- dejal, da bode kaj koristi iz tega. Bismarek je bil začetnik, provzročitelj, iniciator sistema, ki tlači sedaj vso Evropo, sistema militarizma. Prusija je začela, velika Nemčija nadaljuje, a vse druge države se čutijo primorane, da vzdržujejo »evropski mir«, ali »ravnovesje v Evropi«, ali kakor že ho- čemo imenovati to stvar: oborožene od pete gori do zob. Krvava ironija to! Koliko milijo- nov in milijonov narodnega imetja požira to vzdr- ževanje miru! Bismarekova politika je bila nepre- stano element vznemirjenja v Evropi, a v svojih nadaljnih naravnih posledicah je bila ta politika tudi črv, ki je spodjedal narodno gospodarstvo in je torej tudi sokrivec na sedanji socijalni bedi. Boljega dokaza za to trditev si pač ne moremo misliti, nego je: mogočno naraščajoči socijalizem — v Nemčiji!

Cinizem in brezobzirnost Bismareka sta bila fenomenalna. Cilj mu je bil seveda vsikdar nepremičen, ali poti do tega cilja je menjal sleherni dan, kakor se mu je zdelo, da bode bolje. In če so mu v parlamentu očitali nedoslednost, smejal se jim je in jih še sramotil s tepei in ničevdeci. Cinik je bil doma in na zunaj. Ako se mu je zdelo potre- bno, proganjaj je danes stranke, katerim je bil večeraj mogočen zaščitnik; proganjaj je in metal v zapore svoje prijatelje od večeraj, njegovo trdo pest sta občutila toliko socijalistiški delavec kolikor ka- toliški škof. Kdor mu je bil na potu, tega je uničil. Bismarek ni dajal pardona. Za njega dobe se je bilo ova duštvo tako razvilo v Nemčiji, da pri- jatelj se ni upal govoriti s prijateljem, ker so v vsaki osebi slutili ogleduha.

Tak je bil tudi na zunaj. V konceptu velike po- litike svoje veliki kancelar nemški ni imel besede lojalnost. Sklepal in trgal je zveze, kakor se mu je poljubilo. In tudi mej tem, ko je bil v zvezi s kako državo, intrigiral je za hrčom proti njej in konspiriral z drugimi. O tem bi vedela pove- dati marsikaj — naša Avstrija. Pozabimo na leto 1866, ko je bil Bismark odkrit sovražnik naš! Ali ne pozabimo, da na skrivnem je bil Bis- marek neprestano neprijatelj Avstrije! In če se je vendar zvezal z nami, vezal se je, ker so bili od- nošaji taki, da je Nemčija potrebovala Avstrije v varovanje — nemških koristi. Ne iz naklonjenosti do nas, ampak radi lastne koristi je Bismarek ustanovil trozvezo.

Siromašni Italiji je naložil breme militarizma, pod katerim bremenom stoče in ječi sosednje kra- ljestvo, stoječe kraj gospodarskega propada, a v Avstriji zahteva vrhu tega Bismarkova politika tako notranjo politiko, ki je izvor nezadovoljnosti narod- ov — izvzemši ono krdele prusjakov Wolfove barve, ki itak niso več Avstrije — in torej iz- vor vsem sedanjim krizam, ki pretresajo temelje tej državi. A vzlic vsem žrtvam, ki jih poklada Avstrija na žrtvenik trozveze, Nemčija ven- dar ni bila ni za trenotek lojalna nasproti nam. Tudi v trenotkih, ko so bile naše razmere do sosednje Ru- sije najnepovoljnejše, Nemčija je vendar plela svoje niti v Petrograd in je sklepala pogodbe — proti nam, pripravljena sleherni trenotek, ako bi kazalo tako, tudi očitno prestopiti na drugo stran. Vzlic trozvezi je Bismarek vodil ljuto gospo- darsko borbo proti Avstro-Ogerski, mené, da v stvareh, ki se tičejo žepa, se nehuje vsako prijateljstvo.

Bismarek je bil avtokrat, samodržec; a tudi cesar Viljelm se ne pokarava rad menenju drugih. Taki dve naravi nista mogli dolgo ostati skupaj — to je jasno. Prišlo je do spora in v marecu leta 1890 je Bismarek odložil kancelarstvo, toda ni stopil s svetovnega pozorišča. Tudi kakor zasebnik v Friedrichsrub je ostal v zvezi z javnostjo, je izda- jal parole, so romali k njemu kakor h kakemu ve- deževalecu. Ostal je os, okolo se je vrtel nemški svet. In sesebno: sedanja kriza v Avstriji je delo Bismarekove velikonemške politike, zlasti pa ve- like tragedije, ki se je izvršila leta 1870—1871 na Francozskem, frivolno izzvana po Bismareku.

Da zaključimo torej: Bismarek je velikanska zgodovinska prikazen; Bismarek je bil velik duh, je bil gigant po svoji genijalnosti in odločnosti, Bismarek je bil fenomen, kakoršnih je malo poro-

dil narod nemški, Bismarek je bil ustvaritelj velike Nemčije, Bismarek je zjedini svoj narod in mu je pridobil veliko slave, sijaja in blešča, ali jedno ni bil Bismarek: dobrotnik človeštva, najmanje pa naše države!

Bismarek Oto, Eduard Leopold, knez in vojvoda Lauenburški se je porodil dne 1. aprila 1815. Po dovršenih studijah je leta 1835. stopil v javno službo. Z letom 1846. se je pričelo njega parlamentarno delovanje. Leta 1859. je postal po- slanikom v Petrogradu in je že tedaj jel pripravljati vojno leta 1866. proti Av- striji. Leta 1862. je postal poslanikom v Parizu, a kmalo na to predsednikom državnega minister- stva in pruskim ministrom za vnanje stvari. Kako je pozneje, leta 1864, zavel Avstrijo v Šlezvik- Holštajn in kaj se je godilo potem, l. 1866., je znano. Po volji Bismareka in po konceptu njega veliko- nemške politike je Avstrija krvavela hkratu na dveh bojiščih. Potem je prišla francozka-nemška vojna. In pozneje trozveza.

Uplivi teh dogodkov delujejo še danes — v Avstriji bolj, nego je koristno za to državo.

Avstrijski Nemci in Bismarekova smrt. Kakor jim je služil pred smrtjo kakor sim- bol nemškega jedinstva in velenemške ideje, tako bodo njegov spomin izkoriščali tudi po smrti. Druzega ni bilo pričakovati.

Saj so že začeli. Današnje vesti pravijo: Vodstva raznih nemških strank so se že sešla, da določijo, kako jim je počastiti pokojnika. Nemško- nacionalna stranka odpošlje posebno deputacijo na pogrebno slavnost. Nemški naprednjaki so izrekli brzojavnim potom svoje sožalje. Wolf in Schönerer pojmeta osebno na pogreb. V Gradeu pripravljajo velike manifestacije sožalja. Nemški nacionalci bodo nosili 14 dni črne trake na rokavih.

Kdor pozna Schönererja in Wolfa, ne bode dvomil, da ta dva moža ne žene v Friedrichsrub toliko pijeteta do velikega pokojnika, marveč mi- sel na širjenje ideje, kateri je služil pokojnik že- lezno vztrajnostjo in ki je bila poosobljena v njem. Katera ideja da je to, tega ne treba praviti.

Z Balkana. Iz Belegagrada prihaja poro- čilo, da ima radikalna stranka v rokah dokumentov, skrajno kompromitujočih za razkralja in sedanjega generalissima srbske vojske, Milana. Ali je res to, ali ne: čudil bi se pa nikdo ne, ako ima kdo takih dokazov v rokah.

Prvi pobočnik kneza Nikole Črnogorskega, Gjurković, se je povrnil iz Petrograda, kamor je bil šel, da prevzame orožje, ki ga je daroval car Črnigori. Pred svojim odhodom je bil Gjurković v dolgi avdijenci pred carjem, kateri poslednji je izročil polkovniku lastnoročno pismo za kneza Ni- kolaja. Car se je obvestil natančno o odnošajih v kneževini, zlasti pa o krvavih sporih ob alban- ski meji.

Domače vesti.

Kristanov pogreb. V soboto, dne 30. julija ob 10. uri dopoldne se je vršil pogreb v Kopru. Spremljali so krsto očetje frančiškani, kapucini, vsi duhovniki in kanoniki mestni, ker je blagi ranjki določil precejšnjo svoto v ta namen. Za krsto smo videli zastopnike učiteljskega zbora, preč. gospoda deželnega šolskega nadzornika viteza Klodiča, za- stopnike e. k. uradov in deputacijo gospodov učiteljev iz Goriške. Mladine ni bilo, ker je na po- čitnicah. Mestno prebivalstvo se je odlikovalo po popolni nenavzočnosti in čuti je bilo le sar- kastičnih izrazov rahločutnih sre blagih sinov »avite culture« (!): »un sciavo di meno«. To je znak, v kakem položaji živijo tu slovansko učiteljstvo, slo- vanska mladina in to že blizo 27 let. Mnogokrat je tekom let naletela druhal hišo, v kateri je sta- noval blagi Kristan; mnogokrat je zdvijana so- drga v skupinah po 100 in še več kričačev podila imenovanega gospoda ter divjem kričanjem metala nanj gnilo sadje, krompir in kamenje. Mož si svoje dni niti v šolo ni upal brez spremstva, o čemer bi menda lahko svedočil tudi sedanji ravnatelj. Prav gotovo je moralo to le slabo vplivati na zdravje občutljivega moža, ki je že prekoračil 50. leto. Bil je tudi lansko leto tako zbolel, da je moral na- stopiti poluletni odpust in že takrat mu je svetoval njegov zdravnik, primarij dr. Pertot v Trstu, da naj z ozirom na svoje slabo zdravje zapusti šolo

in — mesto kopersko. Ves slovenski svet ve, kako je v Kopru in kako je bilo leta 1897. Sedanja bolezen Kristanova je trajala le dva dni in povsem mirno je zaspal blagi mož. Gospa njegova se je za trenutek odstranila, da mu po želji njegovi donese črne kave, a ko se je vrnila, zvestega soproga ni bilo več med živimi. Pritekel je domači zdravnik, ki pa ni mogel družega, nego konstatirati nastopivšo smrt.

Mesece julija je Kristan še pripravljaj nekaj strokovnih sestavkov ter tudi »Slovanskemu svetu« na Dunaj je odposlal daljšo razpravo »o potrebitosti jugoslovanske vzajemnosti.«

Blagega moža priporočamo v spomin vsem svojim prijateljem in mnogobrojnim ljudskim učiteljem, katerim je blagi mož vcepljal ljubezen do kmetijstva in do prirode!

O najnovšem kranjskem prepiru. Pišejo nam s Kranjskega: Pravim zadovoljstvom sem čital v Vašem cenjenem listu obsodbo najnovjšega prepira mej ljubljanskimi »prvaki«.

Ta prepir nam pokazuje zopet enkrat jasno, kakó malenkostnih nazorov so ljudje, ki hočejo voditi politiko kranjskih in menda tudi izvenkranjskih Slovencev. Narod potrebuje prvakov, da ga vodijo in ga branijo proti napadom resničnih sovražnikov in proti krivicam od zgoraj, a ne da se ravšajo mej seboj kakor kaki kmetijski fantje. Razumen narod preide prěko takih »prvakov« kmalu na dnevni red.

Industrijalni in poljedelski svet. Te dni se vršijo na Dunaju posvetovanja novo ustanovljenega industrijalnega in poljedelskega sveta pod predsedništvom poljedelskega ministra.

Členom tega sveta za naše južne dežele in sicer oddelka za poljedelstvo, gozdarstvo in montanistiko, je imenovan z naredbo c. k. ministerstva za poljedelstvo od 19. julija 1898 št. 1511 gosp. Gašpar Kastelic, župan v Materiji, in njegovim namestnikom g. dr. Leonhard pl. Tomaseo, podpredsednik dalm. zadruga v Spletu.

Vspored veselje, ki jo priredi pevsko društvo »Kolo« dne 7. avgusta na vrtu šole sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu, je nastopni: 1. Jenko: »Naprej«, koračnica, godba. 2. Laharnar: »Pozdrav«, mešan zbor. 3. I. pl. Zajc: Zbor iz opere »Zrinski«, godba. 4. Avg. Leban: »Vesela družba«, mešan zbor. 5. Majeen: »Slovenec sem«, veliki vence, godba. 6. K. Bendl: »Križaci na morji«, veliki mešani zbor z mezosopran solo. 7. *.* »Sokolska koračnica«, godba. 8. H. Volarič: »Lahko noč«, mešan zbor. 9. Majeen: »Slovenski svet«, veliki vence, godba. 10. »Ženski jok«, igra v enem dejanju.

Vspored veselice »Slov. pev. društva, ki se bode vršila dne 7. avgusta v Divači, je nastopni: 1. D. Jenko: »Naprej«, moški zbor. 2. J. S. Bartl: »Dneva nam pripelji žar«, mešani zbor, z sopran solo, solo poje gđc. Adela Makuc. 3. Godba. 4. F. S. Vilhar: »Bolgarska Davorija«, moški zbor. 5. M. Hubad: »Narodne pesmi«: a) »Je pa davi slanca pala«, b) »Prišla je miška«, c) »Brateci veseli vsi«, d) »Ljubea povej, povej«, e) »Škerjanček poje«. 6. Godba. 7. H. Volarič: »Gospodov dan«, kvartet, za dva ženska in dva moška glasa. 8. V. Novak: »Hrvatska Hrvatom«, moški zbor. 9. Zamajski: »Slovenec«, deklamacija. 10. J. S. Bartl: »Oj planine«, mešani zbor, s tenor solo. 11. Godba. 12. Kuntze: »Vinska poskočnica«, moški zbor. — Po veselici bode ples, katerega priredě divaški mladenci.

Za izlet v Divačo. — Od »Slovanskega pevskega društva« se nam javlja, da se vozni listki dobivajo v tiskarni Dolene, Piazza Caserma št. 2. To naj izvolita vzeti na znanje gospoda Kukanja Vekoslav in Bandelj Josip, katera lahko prideta po listke za zjuternji ali popoldanski oddelek, ali pa lahko pošljeta po nje kogar si bodi.

Odbor pevskega društva »Kolo« pozivlje vse tamburaše in tamburašice, da se gotovo udeležijo tamburaških vaj, ki bodo jutri v torek 2 t. m. ob 8. uri zvečer v navadnih prostorih. Zajedno se bode vršila volitev tamburaškega odseka.

Za zastavo pevskega društva »Kolo« so nadalje darovali: Na izletu v Koprivi nabrale gospodičine Cerkenik, Seme, Družina, Ažmel in Košir 24 kron. Gosp. R. Švec je daroval 60 stot., g. V. Šmit 1 K., g. Stanko Godina 1 K., Valetič Fran, krčmar, 6 K., g. Marc, krčmar ulica Madonnina št. 29, nabral mej gosti 6 K., daroval

4 K., skupaj 42 K. 60 stot. Prej izkazanih 121 K. 28 stot., skupaj 163 K. 88 stot. Ta svota je vložena v »Tržaški posojilnici in hranilnici«. Iskrena zahvala darovalcem in nabiralcem.

Pevskemu društvu »Kolo« so nadalje pristopili kakor podporni členi ter uplačali po 2 K. letnine gg.: dr. Gustav Gregorin, Valentin Godnik, Anton Jerkič, Anton Kolar, Jakob Mankoč, Jakob Sotlar, Jakob Štoka, Josip Tomazič, Vekoslav Volčič, Henrik Štibel, Ivan Košmerl, Jakob Klemene in gospa Nina Rep. Živeli novi podporniki. Gosp. Josip Tomazič nam je doposlal zraven podpornine še 2 K. darila. Hvala lepa vsem skupaj!

Odbor.

Načrti za gradnjo železnice. Ministerstvo za železnice je odredilo splošne tehniške studije za črto Ajdovščina-Postojna, za črto Razdrto-Divača, za črto Trst-sv. Andrej po tiru severno od Trsta do Grljana in za direktno zvezo državnega kolodvora za južnim v Trstu. Nadalje sta dobila župan ljubljanski Ivan Hribar in župan vrhniški Viktor Jelovšek predkonecijo za črto Logatec-Godovič-Črničrh-Col-Gradišče-Ajdovščina.

Okrajna bolniška blagajna. — V minolem tednu je obolelo 552 udov, ozdravilo je 457, vseh bolnih je 1252. Slučajev nezgod je bilo 138. Proti zdravniškimi predpisom se je zagrešilo 64 bolnikov. Podpor je bilo izplačanih 11.276.02 kron.

Nov hōtel-restavrant je odprl gosp. Fr. pl. Garzarolli, župan in veleposestnik v Senožečah. Hōtel-restavrant je preskrbljen jako dobro z vsem potrebnim in modernim. Prostori so kaj elegantni. Prirejen je tudi telefon. Sploh so prostori in drugo urejeni jako praktično.

Tržaški samomorilec na Češkem. Okoličan, živeči v Dubi na Češkem, nam piše: Samomoril so v Trstu (kako bi rekel?) v modi. V Vašem listu sem čital že večkrat, kje tiči vzrok temu zlu in gotova resnica je, da je največ kriva temu zlu italijansko-židovska javna vzgoja. Celo sem je privandral jeden iz tiste vzgoje. Vsprejet je bil na delo tukaj pri nas, kjer gradimo za dobrega in pobožnega kneza Carlosa Clary novo cerkev in kjer sem jaz nadzornik zidarjev. Ta malopridnež je bil neki Fran T. z »nove rene« iz Trsta. Že nekaj časa je bolehal in mi smo mupomagali in smo storili zanj, kar je bilo mogoče. Dne 21. m. m. je zginil iz stanovanja ter se je podal k bližnjemu vodnjaku, ki je tudi lastnina gori omenjenega gospoda kneza in ki se nahaja v njegovem dvorcu. Ta nesrečnež si je najprej porezal žile na desni roki, potem si je zabodel nož v podprsje in želodec ter si je tako razparal ves spodnji del telesa. Na to se je vrgel v vodnjak. Ko smo ga izvlekli, bilo ga je kar groza pogledati. Nam, ki smo Tržačani, a hvala Bogu okoličani, je naredil nesrečnež veliko sramoto s tem samomorom. Omenim naj še, da se je hotela sama usmrtiti tudi sestra pokojnikova in sicer pred kakimi tremi leti. Prav je torej, če pravite, da »avita coltura« ne donaja posebno lepih sadov in da smo lahko ponosni, mi, ki smo »Slave« sinovi.

Brzjavni promet s Kubo. Brzjavke za kraje na Kubi, izvzemši one za San Juan, niso pripuščene.

Groza nevihta. — V petek zvečer je nastala grozna nevihta v Vršeu na Ogerskem. Zid in postrešje tamošnje vojašnice sta se posula v isti hip, ko so prihajali vojaki. Dva vojaka sta bila koj mrtva; jeden častnik je nevarno in trije vojaki so smrtno ranjeni. Drugo podstrešje, ki se je tudi vsulo vsled nevihte, je ubilo jednega vojaka in jih je ranilo več. Skupaj je ranjenih kakih 50 oseb. Grozna škoda je napravila nevihta na polju.

Samomor v Senožečah. — V četrtek po noči se je obesil v Senožečah okolo 50-letni tamošnji kmet, oče 3 otrok. Zvečer je še legel v postelj potem pa je vstal potihoma ter je izvršil ta čin. Vzrok temu so bile domače razmere.

Nagle smrti je umrl v soboto popoldne ob 5 uri 62-letni trgovec Anton Mašek na pomolu Giuseppina. Predno je prihitel zdravnik z zdravniške postaje je bil Mašek že mrtev.

Iz-pred sodišča. 59-letna Elizabeta Bon je bila obsojena na 14 mesecev ječe, ker je z zvijačo izvabila od več strank 114 gl. 21 kr. posojila.

Radi tatvine so bili obsojeni: Salvator Sbisna na pol leta, Mihajl Bortoluzzi na 8 mesecev in Ivan Gerin na 4 mesece zapora.

Koledar.

Danes v ponedeljek 1. avg.: Vezí Petra ap.; Makab. bratje, Jutri v torek 2. avgusta: Porcijunkula; Alfonz Ljg. Solnčni: Lunin: Izhod ob 4. uri 28 min. | Izhod ob 7. uri 23 min. Zahod " 7. " 55 " | Zahod " 3. " — " Ta je 32. teden. Danes je 212. dan tega leta, imamo torej še 153 dni. Jutri ob 5. uri 34 min. zjutraj ščep.

Različne vesti.

Ubit vsled eksplozije shrapnela. Iz Kotora nam pišejo: Dne 24. julija t. l. popoldne okolo dveh podal se je jedini sin necega kmetovalea po imenu Niko Matković iz Mrčevca k bateriji Pucole, stoječi sredi lepih poljan Župe in zapuščeni že pred leti, kamor so pred par dnevi vrli topničarji bližnjih trdnjav o strelnih vajah pošiljali »zrna« iz svojih modernih topov in topičev. Mladenič je naletel na tako »zrno«, ki se navadno razleta še le o padcu kakor granata, včasih pa se dogaja, da je užigalnik odrekel in kroglja je obležala cela na tleh ali pa se je započila v zemljo. Tako se je zgodilo tudi v tem slučaju.

Od strani vojaških in političkih oblasti je bilo sicer javno in opetovano razglašeno, da naj se taki slučajji od strani občinstva prijavijo vojaškemu poglavarstvu. Fantalin pa si je mislil gotovo: »Kaj, ko bi jaz to tako lepo izdelano oblo stvar vzel seboj domov in pozneje prodal drago?« In res je zadel shrapnel na ramo. Med potjo pa mu je tisti padel na trda tla in, oj groza! — vžigalnik je najedenkrat funkcioniral, naboj v notranjosti se je vnel, a shrapnel je razletel strašnim pokom. Nesrečneža je razmesarilo kar na kose.

O tej nezgodi našel je svoj konec tudi mladeniča zvesti drug — pes.

Tako je, ako ljudstvo noče ubogati opominov!

Grozne obresti. — Te dni smo čitali v listih neverjetno, uprav grozno vest. In vendar moramo verovati tej vesti, kajti podana je bila v povsem pozitivni obliki. Ako je ta vest resnična potem nam kaže socijalne in gospodarske razmere v Galiciji v najžalostnejši luči. Poročajo namreč, da so po nekod po zapadni Galiciji ljudje že tako v rokah židovskih pijavk, da morajo dajati svoje lastne otroke na trdo delo kakor obresti za dolgove.

In potem je še ljudij, ki se čudijo, da je antisemitov na svetu.

Kuba.

Spisal D. L. Selski.

(Dalje.)

Kubo je odkril Kristof Kolumb (po špansko Cristobal Colon) dne 28. oktobra 1492. ter jo imenoval po tedanji španski prestolonaslednici Juana. Zemlja je bila takrat sila bogata, polna zlata in srebra, in to je vlekle Špance. Značilne za Kolumba in za vso poznejšo špansko kolonizatorsko politiko so njega besede: »Zlato je najboljša stvar; kajti žnjim si pridobivamo zakladov in kdor ima zaklad, naredi žnjega pomočjo vse, kar hoče na svetu, pošlje i dušo v nebesa«. Po tem navodilu so se Španci vedno vestno ravnali, to pa jih tudi spravljva v pogubo, oziroma jih je že precej spravilo.

Značaj otoka je preiskal Sebastian de Ocampo, ki ga je prvi obplul l. 1508. Prvi guverner španski je bil Diego Velasquez, polastivši se Kube l. 1511. On jo je nazval Fernandina, toda ohranilo se je domače ime Kuba. Velasquez se je mnogo trudil, da bi povzdignil deželo gospodarski: varoval je domače prebivalstvo, Indijance, ustanovil v kratkem 6 ali 7 mest ter začel dovažati iz Afrike črnce, ki so krepkejši za delo, nego slabotni Indijanci; napravil je tudi trgovinsko zvezo z Mexiko. Zapustil je otok v dobrem stanju, toda že njegov naslednik Hernando Soto je s svojo krutostjo zatrl Indijance, a ker ni skrbel za nadomestne sile, je ostala zemlja neobdelana. Po mnogih neprilikah in nezzodah si je Kuba zopet opomogla ter cvela, toda začetkom 18. stoletja so se začeli prepri med Španci in Kubanci. Ko so namreč prebivalci jeli saditi tobak, je proglasila španska vlada 1717. trgovino s tobakom za svoj monopol. Posledica tega je bil upor, tibotapska kupčija, kontroband z angleško Jamaiko (otok na jugu Kube) in vsled tega vedni prepri z Angleži; zato je l. 1740. španska

vlada nekoliko odnehala ter oddala monopol nekaterim španskim trgovcem.

V francosko-angleški vojni, v kateri so bili Španci na strani Francozov, so zasedli Angleži 1762. Habano ter takoj proglasili svobodo trgovine. V pariškem miru 1763, so potem zamenjali Kubo s polotokom Florido in 1764. zapustili otok. Kuba je od tega časa ostala pri Španiji, vendar ji je koristila ta kratka angleška vlada. Angleži so namreč zelo povzdignili poljedelstvo in industrijo, Španci pa so potrdili svobodno trgovino z Španjo. Od te dobe je Kuba zopet prosperovala, in Habana je postala med tem središče trgovine z sužnji za vso špansko Ameriko. Ker so pa z črne sužnji ravnali preveč neusmiljeno, so se jeli ti gibati in l. 1812. so se uprli prvokrat; Španci so udušili upor z najkrutejšimi sredstvi, toda miru ni bilo odslej več. Angleži so mnogokrat zahtevali, da se odpravi trgovina z sužnji, tudi španska vlada sama je izdajala prepovedi — a vse ni nič pomagalo, črne so se vedno dovažali. Vlada ni imela dovolj moči, ker so ravno v tem času odpadale razne provincije, kakor: Buenos Aires, Peru, Nova Granada (Columbia, Venezuela in Ecuador), Chile in Mexiko, ki so bile poprej vse španske. Leta 1816. je bil zrušen monopol tobaka in dve leti potem je bila proglašena občna svoboda trgovine. A je bilo že prepozno, protišpansko gibanje je že preveč naraslo. Leta 1848. je bil zopet nov upor črnecev, v katerem je padlo 10.000 sužnjav. O tem še nasprotje med Španci in Kreoli, katere je vlada odpravila od državnih služeb ter dajala prednost Peninsularom.

(Pride še.)

Zadnje vesti.

Petrov dvor 31. m. m. Kralj in kraljevič Romunski sta odpotovala v Moskvo. Na kolodvor so ju spremili car in veliki knezi. Poslovljanje je bilo najpriserneje.

Pariz 1. Volitve za obnovljenje generalnih svetov so se izvršile v popolnem miru. V sestavi teh zastopstev ni prišlo do nikake spremembe.

Carigrad 31. m. m. Srbsko poslanstvo je izročilo turški vladi noto, navajajočo vrsto zločinov, ki so jih zakrivali Albanci na škodo Srbov v vilajetu Kosovo. Nota obnovlja zahtevo, naj se vnovič imenuje preiskovalna komisija.

Milan 1. Vojno sodišče je obsodilo posl. De Andreisa in Turatija na 12 let zapora in na trajno izključenje od vseh državnih služeb. Posl. Morgani je rešen obtožbe.

Friedrichsruh 1. Zapuščina Bismarekova znaša več milijonov. Grof Herbert Bismarek je določen dedičem. Jutri se pokoplje Bismarek provizorično.

Dunaj 1. Župan dr. Lueger je odposlal v imenu mesta sožalno brzojavko rodbini Bismarekovi.

Rim 1. Obsedno stanje v Milanu se odpravi te dni.

Madrid 1. Vlada ni še dobila odgovora Zjedinenih držav na noto, ki jo je bil izročil francoski poslanik Cambon.

Madrid 1. Poslaniki Avstro-Ogerske, Nemčije in Francije so se posvetovali včeraj z ministrom za vnane stvari. Ministerski predsednik Sagasta je izjavil, da ni resnična vest, da bi se hotel on umakniti v zasebno življenje, čim bode podpisan mir.

Washington 30. m. m. Admiral Dewey javlja, da se vodja ustašev, Aguinaldo, izzivalno vede nasproti Amerikanom. Treba je izdatnih sil, ako Zjedinjene države hočejo ukrotiti ustaše.

Washington 1. Ministerski svet je določil nastopne mirovne pogoje: odstop vseh zapadnoindijskih otokov, izvzemši Kubo; odpoved španskemu nadvladju na Kubi; Amerikani imajo kontrolo nad Kubo, dokler se ne vstanovi trajna vlada; odstop jednega Ladronskega otoka kakor postaja za oglje, eventualno še druge postaje za oglje na Karolinških otokih; Amerikani ne prevzamejo državnih dolgov na Kubi in ne zahtevajo nikake vojne odškodnine. Španska komisija ima nalog nadaljevati mirovna pogajanja pod pogojem, da špansko vojaštvo takoj ostavi Kubo in Portorico. Vprašanje o Filipinih ostane odprto. Amerika izjavlja formalno, da glede španskega nadvladja v zapadni Indiji in volitve jednega Ladronskih otokov ne more biti nadaljnjih pogajanj. Kar se ima zgoditi nadalje s Kubo od strani Zjedinenih držav, o tem molči vlada.

Najnoveja trgovinska vest.

New-York 30. julija. (Izvirni brzojav.)

Pšenica za september 69 $\frac{1}{8}$, za december 69.
Koruza za oktober 37 $\frac{1}{4}$. Mast 567.

Dunajska borza 29. julija 1898.

	predčeraš	danes
Državn. dolg v papirju	101-75	101-90
" " v srebru	101-65	101-70
Avstrijska renta v zlatu	121-65	121-65
" " v kronah	101-15	101-20
Kreditne akeije	360-85	361-85
London 10 Lsr	120—	120—
Napoleoni	9-53	9-53
20 mark	11-75	11-75
100 ital. lir	44-25	44-20

TRŽNE CENE.

(Cene se razumejo na debelo in s carino vred).

Domači pridelki.

	100 K.	Od for.	do for.
Pižol: Koks	100 K.	—	—
Mandoloni	"	—	—
svetlorudeči	"	—	—
temnorudeči	"	—	—
kanarček	"	—	—
bohinjski	"	—	—
beli veliki	"	7-75	8—
" mali	"	—	—
zeleni dolgi	100 K.	—	—
" okrogli	"	—	—
mešani hrvatski	"	6-50	6-75
" štajerski	"	—	—
Maslo fino štajersko	"	—	—
Ječmen, št. 10	"	11-50	—
" 9	"	12-25	—
" 8	"	14-25	—
Zelje, kranjsko	"	—	—
Repa, "	"	—	—
Krompir, štajerski	"	—	—
Proso, kranjsko	"	10—	10-25
Leča, kranjska	"	—	—
Speh	"	60—	61—
Mast	"	58—	58-50
Kava, Mocca	"	150—	152—
" Ceylon Plant. fina	"	158—	160—
" Portorico	"	155—	157—
" Guatemala	"	104—	106—
" San Domingo	"	104—	105—
Santos najfinejši	100 K.	90—	91—
" srednjefini	"	87—	88—
" srednji	"	82—	83—
Santos navadni	"	78—	80—
Sladkor, Centrifugal I. vrste	"	37-25	—
" Centrifugal II. vrste	"	36-50	—
Concassé	"	38-50	—
" v glavah	"	38-25	38-75
" razkosani	"	38-75	39—
Riž, italijanski fini	"	22—	22-25
" italijanski srednji	"	20-75	21—
" Japan, fini	"	—	—
Raugoon, extra	"	15—	15-25
" I.	"	14-25	14-50
" II.	"	11-25	11-50
Petrolej ruski, v sodih	"	17-75	—
" v zabojih od 29 klg.	"	6-50	—
Olje, italijansko najfineje	"	69—	70—
" italijansko srednjefino	"	62—	63—
" bombažno amerik.	"	28-50	29-50
" Malaga	"	35—	36—
Limonl mesinski	zaboj	6—	8—
Pomaranče mesinske	"	—	—
Mandeljni dalmatinski	"	—	—
" Bari	"	88—	89—
Pinjoli	"	78—	80—
Rožlč dalmatinski	"	—	—
" pulješki	"	12-75	13—
Smokve pulješke	"	—	—
" grške v vencih	"	16-25	16-50
Sultanine	"	54—	57—
Vamperli	"	30—	31—
Cibebe	"	40—	42—
Polenovke, srednje velikosti	"	43—	44—
" velike	"	34—	35—
" male	"	39—	40—
Slaniki v velikih sodih	"	—	—
" v 1/2"	"	—	—
Žveplo najfineje	"	6-20	6-30
Modra galica	"	22—	22-50

Kolesar, a ne prodajalec naj sodi o kolesu!

Kdor želi omisliti si v resnici

kolo najboljše vrste

od sloveče originalne znamke

„Styria“ Gradcu,

— naj se obrne do —

L. Colobig v Trstu,
ulica Commerciale št. 1, telefon št. 341.

Glavni zastopnik za:

Trst, Primorsko in Dalmacijo.

„SLOVENKA“

Glasilo

slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu

kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gl., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gl. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravništvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspe do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak uspeh „Slovenke“ bode jasen dokaz zavednosti in napredovanja slovenskega ženstva.

Diurnist

z lepo slovensko in nemško pisavo
se sprejme na okrajnem glavarstvu
v Sežani.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,

via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA

TKANIN IN MODE.

Velika zaloga

moških in ženskih stof za vse letne sezone.

Velik izbor

plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina v najnovjšem risanju.

Sprejemajo se naročila moških oblek in perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana

AITE & ZADNIK.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razun nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje ob 1. uri popoldne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gl. 21—; samo večerno izdanje gl. 12—; (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via S. Michele št. 7. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Acquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelu, v Škledju pri gosp. Antonu Sancin (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gosp. Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaje se „Edinost“ v Gorici v tobakarni g. Josipa Schwarz v Šolski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V ednosti je moč!“